

[Alvilda Larsen.]

det forslag, som forslagsstillerne på venstres og de konservatives vegne har fremsat med opfordring til justitsministeren om at fremsætte et forslag, der medfører, at bevillingssystemet ophæves.

J. M. Pedersen: Jeg vil gerne takke forslagsstillerne for det initiativ, de har taget ved fremsættelsen af dette forslag, som giver mulighed for en drøftelse af biografvæsenet, der i mange år har været genstand for stærk diskussion, en diskussion, som har drejet sig om priser, om afgifter, om censur, om bevillingssystemet, om næringsfrihed o. s. v. De udtalelser, der er fremsat, allerede før jeg kom her op på talerstolen, tyder på, at der er stemning for, at der skal nedsættes et udvalg til behandling af forslaget, og da mit parti som sædvanlig ikke bliver repræsenteret i udvalget, vil jeg gerne pege på forskellige problemer, som vi mener man må se på i udvalget. Når vi så ser resultatet af udvalgets arbejde, vil vi tage stilling til det endelige forslag.

Der har gennem årene været forskellige udenlandske film af høj kvalitet, som vi ikke har fået lejlighed til at se her i landet, og vi har oplevet, at mange har taget rejsen til Sverige eller Tyskland for at se disse film. Det er dyrt, og det kan kun lade sig gøre for dem, der bor i nærheden af landegrænserne. Hvorfor kommer disse film ikke her til landet? Er det censuren, eller er det, som man ofte ser fremført, de danske billetpriser, der er for lave? Eller er det skatterne, der er for høje?

Det hævdes af og til fra bevillingshavernes side, at det er en dårlig forretning at drive biograf. Jeg kan ikke udtale mig om, hvorvidt dette er rigtigt, eller om, hvorvidt biografefjerne ikke har råd til at indføre disse gode film fra udlandet. Jeg forstår bare ikke, hvorfor der så er så stor interesse for at erhverve disse bevillinger. Jeg kan forstå, at arvingerne efter en bevillingshaver, som ejer den ejendom, hvori biografen er, gerne vil overtage den; men at fremmede, der må købe biografen, er så ivrige efter det, forstår jeg ikke, dersom det virkelig er en dårlig forretning at drive biograf. Biografbevillinger bør ikke gives til socialdemokratiske foreninger, f. eks. Arbejdernes Oplysningsforbund. Vi har også hørt tale om,

at socialdemokratiske styrede kommuner har fået bevilling, og fornylig så vi også, at bevægelsen Dansk Arbejde var interesseret i at få en biografbevilling, og rygterne siger, at der er udsigt til, at de får det. At give bevillinger til sådanne planøkonomiske organisationer, så at de kan benytte biograferne til deres agitation, er efter min mening uheldigt.

Beskatningens urimelige højde — den blev i marts 1955 forhøjet fra $\frac{3}{8}$ til $\frac{5}{11}$ af billetprisen — har givet os den tvivlsomme ære at være verdensrekordindehaver med hensyn til høje skatter. For at kunne tage stilling til dette er det imidlertid nødvendigt med nogle oplysninger og undersøgelser. Biografteater er den billigste form for teater. Den bliver benyttet af næsten alle, og den giver folk med små indtægter lejlighed til på en billig måde at opleve fremmede landes og folkeslags store digtere og forfattere. Udenlandske film gør det også lettere for nutidens børn at tilegne sig udtalen af fremmede sprog. Når man betænker, hvilken betydning filmen verden over har som kulturfaktor, og den uhyre udvikling, den i de senere år er undergået, vil man forstå, at biografloven af 1938 trænger til en snarlig revision. Der blev efter krigen nedsat et større udvalg, som skulle fremkomme med lovforslag til regering og rigsdag, men på grund af altfor divergerende meninger indenfor udvalgets rækker blev hele historien henlagt. Fra mange sider mener man med fuld føje, at tiden er inde til at skabe roligere forhold indenfor denne vigtige kulturfaktor.

Skal man give biografnæringen fri? Ja, jeg ved, der er uenighed om dette spørgsmål indenfor biografefjernes rækker, og man kan selvfølgelig ikke se bort fra, at en sådan ordning vil volde visse vanskeligheder. Det forstår man, når man kaster blikket på Sverige, hvor der netop er fri næring. Her har nemlig mange af produktionsselskaberne og de store udenlandske udlejningsselskaber kontrol over en hel række biografteatre til stor skade for landets enkelte biografefjere. Dette spørgsmål må imidlertid kunne løses ved at forbyde storfilmsproducenterne og navnlig de udenlandske storleverandører af film at drive mere end en enkelt biograf her i landet, eller måske skal de slet ingen kunne drive.